

INSTRUMENTAL CASE IN SINGULAR

Kdo - (s) kým
Co - (s) čím

M ten moderní velký - (s) tím moderním velkým

F ta moderní velká - (s) tou moderní velkou

N to moderní velké - (s) tím moderním velkým

M - EM autobus – autobusem
kamarád – (s) kamarádem

F + a - OU tužka - tužkou
maminka – (s) maminkou
šlehačka – (se) šlehačkou
+ e - Í nemocnice – (za) nemocnicí
židle - (pod) židlí
přítelkyně – (s) přítelkyní
+ cons. - Í tramvaj – tramvají
skříň – (před) skříní

N + o - EM auto – autem
pero – perem
+ e - EM moře – (za) mořem
vejce – (s) vejcem
- ETEM kuře – (s) kuřetem
rajče – (s) rajčetem
+ í - ÍM nádraží – (za) nádražím
zápěstí – (nad) zápěstím

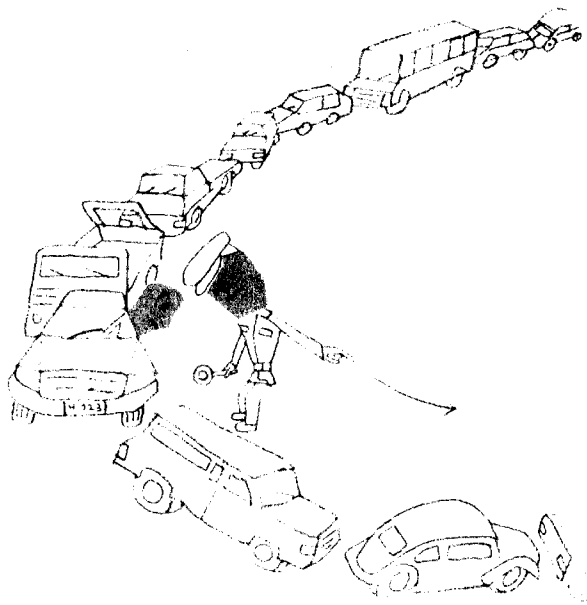
Prepositions taking the instrumental:

s/se
nad
pod
před
za
mezi

Jak je to daleko?

How far is it?

*Prosím vás, jak daleko je odtud centrum?
Pěšky 5 minut, autem 20 minut.*

Čtete. Rozumíte?

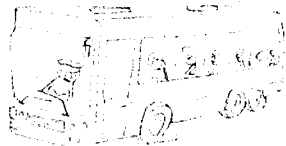
Jak můžete jít nebo jet?

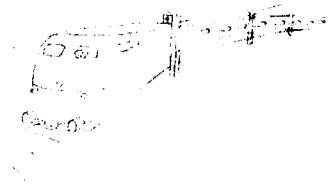
pěšky

auto: jet autem

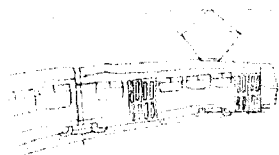
autobus: jet autobusem

vlak: jet vlakem

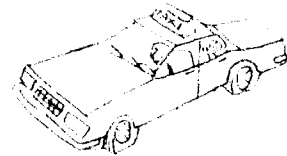
letadlo: letět letadlem

tramvaj: jet tramvaji

metro: jet metrem

taxík: jet taxíkem

Spojte čísla a písmena.

Prosím vás, kde je restaurace Alfa?

A. Kavárna je odtud daleko. Můžete jet tramvají číslo 1 asi 50 minut. Nebo taxíkem asi 10 minut.

Je tady někde blízko kavárna?

B. Hotel není daleko, je blízko. Je odtud asi 5 minut pěšky.

Prosím vás, kde je hotel Diplomat?

C. Jedna hospoda je tady dole vpravo. Je asi 10 minut odtud.

Kde je tady nějaká dobrá hospoda?

D. To je blízko, můžete jít pěšky. Je to ulice Krátká a divadlo je ten žlutý dům vlevo.

Prosím vás, kde je divadlo?

E. Restaurace Alfa je blízko, asi 5 minut autem nebo 25 minut pěšky. Je tam nahoře a vlevo.

Pamatujte si:

Jedu (metrem) ačkem, bečkem, céčkem. I go (by metro) by A, B or C line.

Zájmena v instrumentálu

Pronouns in the instrumental

Personal pronouns

	já	ty	on	ona	ono	my	vy	oni
Short forms	mnou	tebou	jím	jí	jím	námi	vámi	jími
Long forms	mnou	tebou	jím	jí	jím	námi	vámi	jími
After prepositions	mnou	tebou	ním	ní	ním	námi	vámi	ními

Notes:

1. Short forms of personal pronouns are members of the „Second Position Club“. See page 229.
2. Short and long forms are absolutely identical in the instrumental.

Demonstrative pronouns – singular and plural

		Ma, Mi, N		F
ten, ta, to		tím		tou
ti, ty, ty, ta			těmi	

Possessive pronouns – singular

the nominative sg.

můj, moje
tvůj, tvoje
jeho
její
náš, naše
váš, vaše
jejich

the instrumental sg.

Ma, Mi, N
mým
tvým
jeho
jejím
naším
vaším
jejich

F
mojí / mou
tvojí / tvou
jeho
její
naši
vaši
jejich

Possessive pronouns – plural

the nominative pl.

moji, moje
tvoji, tvoje
jeho
její
naši, naše
vaši, vaše
jejich

the instrumental pl.

Ma, Mi, F, N
mými
tvými
jeho
jejími
našimi
vašimi
jejich

Notes:

1. You will hear the forms **těma**, **mýma / mejma**, **tvýma / tvejma**, **našima / našema**, **vašima / vašema** in colloquial Czech.
2. Note the similarities between the declension of possessive pronouns (see here) and the declension of adjectives (see page 195).

Čaj s mlékem. Káva se šlehačkou.

Prepositions + the instrumental

5. Dělejte otázky a odpovídejte. Vymýšlejte neobvyklé, zajímavé nebo exotické kombinace.

Například: Chutná ti čaj s mlékem?

Chutná ti/vám to?

káva – šlehačka	špagety – sýr – kečup	čaj – sůl – máslo	
avokádo – česnek	čokoláda – chilli paprika	řízek – knedlík	
rýže – sýr	majonéza – med	káva – kardamon	maso – ananas
chleba – máslo – kečup	guláš – chleba	palačinka – špenát	

Pamatujte si: Piju čaj s cukrem a mlékem a kávu se šlehačkou.

6. Řekněte, co je nejlepší.

Například: Nejlepší je smažený sýr s tatarskou omáčkou a bramborem.

čaj	mléko	cukr	citron	med
párek	kečup	hořčice	křen	majonéza
káva	šlehačka	zmrzlina	cukr	koňak
sendvič/chlebíček	tuňák	sýr	šunka	okurka
palačinky	zmrzlina	ovoce	čokoláda	karamel

4. Dokončete věty. Používejte slova z tabulky v instrumentálu sg.

- Míchám kávu *lžička / nůž / tužka*.
- Nikdy nemíchám kávu *lžička / nůž / tužka*.
- Do práce vždycky jezdím *auto / autobus / tramvaj*.
- Do práce nikdy nejezdím *vlak / tramvaj / auto / metro*.
- Často létám *balon / raketa / letadlo*.
- Nikdy nelétám *balon / raketa / letadlo*.
- V restauraci jím vždycky *vidlička / nůž / ruka*.
- V restauraci nikdy nejím *ruka / noha / lžička / vidlička*.
- Myju si vlasy *šampon / mýdlo / pivo / mléko / citron*.
- Nikdy si nemyju vlasy *šampon / mýdlo / pivo / mléko*.
- Píšu dopisy *pero / tužka / na počítači*.
- Nikdy nepíšu *pero / tužka / na počítači*.
- Ráno se myju *voda / mýdlo / šampon / mléko*.
- Nikdy se nemyju *voda / mýdlo / šampon / mléko*.

7. Opravte věty.

- Dám si čaj se sýrem.
- Miluju maso se šlehačkou, karamellem a ovocem.
- Chtěla bych pizzu s ledem.
- Dám si palačinku se šunkou.
- Mám chuť na zmrzlinu s kečupem.
- Mám rád brambory s cukrem.
- Objednal jsem chlebíčky s citrónem a cukrem.
- Určitě si musíš dát smažený sýr s knedlíkem.
- Dám si whisky se špenátem.
- Chceš pivo s medem?
- Prosím vás, máte kávu s knedlíkem?
- Nejlepší je kakao s džusem.
- Mám moc ráda ryby s čokoládou.
- Včera jsme měli na oběd kraby s marmeládou.

